

Moa ska försvara sin doktorsavhandling i lingvistik

15 december 2023

Foto: Moa Gärdenfors

Moa Gärdenfors är doktorand i lingvistik med inriktning mot dövas och hörselskadades flerspråkighet. Den 12 januari 2024 ska hon försvara sin doktorsavhandling i lingvistik vid Stockholms universitet. Hennes opponent blir Naomi Caselli från Boston University, USA.

Titeln på avhandlingen som Moa har gjort heter "Writing in deaf and hard-of-hearing children. A bimodal bilingual perspective on their written products and writing processes." Översatt till svenska betyder det "Skrivande hos döva och hörselskadade barn. En bimodal tvåspråkig synvinkel på deras skriftliga produkter och skrivprocesser".

Avhandlingen handlar om att undersöka skriftliga produkter och skrivprocesser hos döva och hörselskadade barn med hjälp av realtidsregistrering av skrivbeteende. Den inkluderar 58 barn i åldrarna 8-18 med olika hörsel- och språkbakgrunder, indelade i fyra grupper. Resultaten visar att barnen med hörselhjälpmedel visar få skillnader jämfört med de barn som är CODA och hörande.

Döva och hörselskadade barn producerar kortare texter med färre grammatiska ord, troligtvis på grund av begränsad språkstimulans. Döva barn utan hjälpmedel skriver kortare texter och gör andra stavfel jämfört med hörande barn, möjligen på grund av visuella strategier och överföringar från svenskt teckenspråk. Ett exempel är att de skriver RÄTT när de egentligen menar RÄDD. Anledningen till det är att tecknet för RÄDD tecknas med T-handformen.

Trots utmaningar uppvisar den döva gruppen avancerade färdigheter i svenskt teckenspråk men har svårigheter att använda dem fullt ut i skrivandet. Barn med hjälpmedel visar liknande planeringsförmågor som hörande men har långsammare skrivflöde, fler avbrott och kontroller, troligtvis relaterat till fonologiska utmaningar och längre tid för ordval på grund av hörselnedsättning.

Ålder och kön påverkar skrivresultaten, med små fördröjningar för barn med hjälpmedel jämfört med hörande. Ålder vid språkinläring har ingen betydande

påverkan, tack vare tidig intervention i det svenska samhället. Hörselbakgrund påverkar den kognitiva belastningen vid skrivande, med större ansträngning för döva och hörselskadade barn med hjälpmedel att tolka språk och uttrycka det i skrift.

Teckenspråk visar positiva effekter på skriftspråket, där teckenspråkiga barn producerar mer deskriptiva texter. Dock tycks teckenspråk inte hindra skrivutvecklingen, utan det kan vara fördelaktigt som ett kompletterande stöd för barn med hörselnedsättning.

Disputationen den 12 januari i Stockholms universitet är öppen för alla.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com